

**ХРЫСЬЦІЯНСКАЕ АБ'ЕДНАНЬНЕ БЕЛАРУСКІХ РАБОТНІКАЎ
У В. БРЫТАНІІ**

АБ'ЕДНАНЬНЕ
МЕСЯЧНИК

**UNITED CHRISTIAN BYELORUSSIAN WORKERS IN GT. BRITAIN
MONTHLY**

А Б'ЕДНАНЬНЕ

№ 2/74 ЛЕНДАН ЛЮТЫ 1958 ГОД. ГОД ВЫДАНЬЯ 11

26-га сьнежня 1957 году памёр /на удар сэрца/ наш
сталы супрацоўнік і заслужаны грамадзка-палітычны
дзеянцы былы пасол Польскага Сойму і. б. 2-гі Віцэ-
прэзыдэнт Беларускай Цэнтральнай Рады съв. памяці
Юры Сабалеўскі. Хаутуры адбыліся на могільніку фэ-
льдмохінг у Мюнхене 30 сьнежня 1957 г.

Дзелячыся з нашымі чытачамі гэтаю сумнаю весткаю
і складаючи шчырае слаўчуцьце ягонай сям'і, якая
жыве ў сучаснай чырвонай Польшчы, Рэдакцый "Аб'-
еднаньне" раўналежна з чедакончанымі артыкуламі
Нябoшчыка, якія маюцца ў партфэлю рэдакцыйнае ка-
легіі, прысьвечаем адусысловы артыкул з кероткай
біяграфіяй Нябoшчыка. У наступных нумарох "Аб'ед-
наньне" дамо падрабязны агляд шматбаковае артыкула-
ка-палітычнай дзейнасці съв. пам. Ю. Сабалеўскага.

АДЫЙШОУ ЧЕНАКАНА ЯШЧЭ АДЗІН

Так ужо устроены съвет, што ў ём адбываюца безустан-
ныя зьмены - адны элементы жыцьця на съвеце адміраюць,
другія - народжваюцца. Гэтым жыцьцёвым законам падлягае і
чалавек на усём працягу часу існаванья нашае плянэты. Тут,
як бачым, дзеецца нейкая vis major якую дасюль людзям не
удалося зьмяніць. У сувязі з такім станам речы, людзкія
пакаленія безустанна зъмяняюцца новымі - адны адходзяць,
другія - прыходзяць.

Ці у гэтым законе ёсьць нейкая мэтазгоднасць? Напэўна
ёсьць, бо ж у праціунам выпадку наступіла-б катастрофа ад
пералюднення нашае плянэты. Міма, аднак, гэтае мэтазгод-

насьці і няухільнасьці гэткага закону прыроды, мы часта-
ня можам пагадзіцца з тым, што нашыя блізкія нас пакіда-
юць, пераносячыся у зас্঵ет. А сабліва балюча мы перажыва-
ем страты зусім нечаканыя.

Апошнімі часамі беларуская грамадзкасць што раз чась-
цей адзначае такія страты. Яшчэ так нядаўна мы сумавалі
аб адыходзе ад нас маладое, энэргічнае сілы у асобе сьв.
памяці Старшыні Выканавчага Воргану БЦР Александра Русака
як раптам надыйшла вестка аб нечаканай съмерці 16-га ліс-
тапада мінулага году аднаго з старэйшых сяброў гістарыч-
нае Рады Беларускай Народнай Рэспублікі сьв. памяці Янкі
Чарапука. Сёньня ізноў нечакана мы стаім над съвежаю ма-
гілаю сьв. памяці Юрага Сабалеўскага, які памёр 26 сінеж-
ня мінулага году.

Юры Сабалеўскі радзіўся 24 красавіка 1889 году у Стоў-
пцах. Большасць свайго жыцьця нябожчык спагнаў працуучы
землямерам у земстве. Пасьля развалу Расейскае Царскае Ім-
перы ю. Сабалеўскі заняўся прыватнай практыкай у Захо-
дній Беларусі, дзе і быў у 1922 годзе выбраны беларускім
насельніцтвам паслом Польскага Сойму і увайшоў у склад Бе-
ларускага Насольскага Клюбу.

У 1924 годзе ю. Сабалеўскі далучыўся да групы беларус-
кіх паслоў, якія утварылі "Беларускую Сялянска - Работніц-
кую Грамаду" на чале з Праф. Б. Тарашкевічам. Пасьля раз-
грому Грамады палякамі у 1927 годзе ю. Сабалеўскаму уда-
лося прыпадкова унікнуць лёсу ягоных калегаў, каб пазней
перабрацца нелегальна у Нямеччыну.

На пачатку 1928 году, аднак ю. Сабалеўскі варочаецца
назад у Польшу, а праз пару месяцаў арыштоўваецца поль-
ская паліцыяй і адпраўляецца у турму на Лукішках у Вільні,
дзе і чакае канца съледзтва і суду. У канцы 1932 году за-
ружжаны на 6 год з залічэннем часу съледзтва /каля 4 гол./
У 1934 годзе выходзіць на волю і зноў працуе прыватна зе-
млямерам.

У 1939 годзе ізноў арыштоўваецца ю. Сабалеўскі польс-
кай паліцыяй і накіроўваецца у Карцускую Бярозу, але па
дарозе канвой разъягаетца, бо немцы бамбардуюць усе шля-
хі.

З прыходам на Зах. Беларусь бальшавікоў, перш устрой-
ваецца ю. Сабалеўскі на працы "прарабам", але хутка арыш-
тоўваецца НКВД. Вайна Саветаў з Гітлерам і бамбардаванье
немцамі турмы у Баранавічах дапамагае ю. Сабалеўскаму із-
ноў апынунца на волі.

У часе нямецкай акупациі Беларусі, ю. Сабалеўскі зай-
мае перш пост Кіраўніка Баранавіцкага гарадзкога сама́́ра-
ду, а пасьля у Менску становішча Старшыні Беларускай На-
роднай Самапомачы.

У 1943 годзе нябожчык паклікаецца Прэзыдэнтам БЦР на становішча 2-га Віцэпрэзыдэнта БЦР, а у 1944 годзе супольна з усёй Радай пакідае родную Беларусь, выязджаючы у Нямеччыну.

Капітуляцыя Нямеччыны у 1945 годзе застасе Ю. Сабалеўскага у Равэнсбургу, адкуль пазьней нябожчык пераезджает у лягеры - перш у Эльванген, пасля у Міхэльсдорф і. на канец у Бакнанг, адкуль у 1950 годзе эмігруе у Спалучаныя Штаты Амэрыкі, дастаючы працу звычайнага работніка у адным шпіталю пры 29 вуліцы Нью Ерку.

Жыцьцё, аднак, у Амэрыцы не падабаецца Ю. Сабалеўскаму, а клімат Нью Ерка цяжка адбіваецца на ягоным здароўі. У 1957 годзе нябожчык пастанаўляе падацца назад у Нямеччыну, куды і выязджае 24 ліпеня таго-ж самага 1957 году.

У Нямеччыне Ю. Сабалеўскі перш жыве у Баенфурт каля Равэнсбурга, а пазьней пераезджает у Кірхэн унтэр Тэкк, дзе раніцою 26-га сінежня 1957 году нечакана памірае на удар сэрца.

З браку месца абмяжоўваецца пакуль што гэтымі кароткімі біяграфічнымі данымі, не кранаючы ягонай шырокай грамадзка-палітычнай дзейнасьці, аб якой скажам у наступных нумарох нашае газэты.

Пахованы Ю. Сабалеўскі у Мюнхене на могільніку Фэльдмохінг,/16 парцэля, першая лінія, месца другое/ 30 сінежня 1957 году.

Няхай-жа будзе лёгкай яму чужая зямелька, а беларуская грамадзкасць належна ацэніць няўтомную працу свайго вернага і бескампраміснага змагара за волю і лепшую долю Беларускага Народу!

ЦАРУ НЕБА І ЗЯМЛІ

За што, о Божа праведны, магучы,
Караеш так няшчасны свой народ?
Чаму на стогн маўчиць Твой гром бліскучы,
На стогн, што да Цябе ідзе з году у год?

За што над намі даў перамаганье
Табою створанай бядзе і цьме,
Спладзіўши быт сірочага кананія
Сыном і іхній матцы-старане?

Ты пярунамі крышы горы, скалы,
І пушчам гібелі Твой шле пажар,
А нашых крыўд скрышыць, спаліць і хвалай
Зъмяніць ня можаш, Сьвету Уладар!

Зямлю услаў Ты у моры-акіяны,
 Што год разъводзьдзем мыеш рэк сваіх,-
 Чаму-ж ня змyеш Ты цярпеньняў раны
 З душы і сэрца верных слуг Тваіх?

Вачамі сонейка і зор агністых
 Агляд Ты робіш дзень і ноч міроў,
 І толькі съцежак нашых камяністых
 Ня бачыш Ты, усясільны Цар цароў.

Ня бачыш тых магіл, што путы родзяць,
 Магіл расьсеяных, як мак, Табой,
 Скуль цені прадзедаў выходзяць
 І узносяць руکі увысь к Табе з мальбой.

Ты у цьвет сваіх нялічаных народав
 Мінуўшчыну і будучыну убрау,
 А у нас - караючы чужой свабодай -
 Мінулае - і тое адабраў.

Бадзяцца кінуў на нязьмерным съвеце,
 Нявольнікамі кінуў нас гібець
 За тую веру, што бацькі і дзеци
 Лет сотні у моц Тваю вучылісь мець.

Паузводзіў царствы, даў ім панаванье
 І над пасадамі узьнёс свой пасад,
 А нашу Бацькаўшчыну на'т прыстаньня
 Пазбавіў, выгнаў чэзнуць сярод крат.

Прадаў на глум і годным, і нягодным
 Усё, што ёсьць съвятым для нас і у нас;
 Мы дома - як ня дома, правам родным
 Сваім ня съмеема пажыць хоць раз.

І Ты глядзіш на гэта усё, і неба
 Тваё маўчыць, як падзямелъля мур;
 Мальбы няшчасных: долі, прауды, хлеба!
 Ты глух паняць, паслаць маланкі бур.

Паймі! пачуй! Сон наш і свой стрывожы,-
 Закон і суд свой праведны пашлі!..
 Вярні нам Бацькаўшчыну нашу, Божа,
 Калі Ты цар і неба, і зямлі!

Янка Купала

Р. Астроўскі

КАНВУЛЬСІ КАМУНІЗМУ І ЗАДАНЬНІ
ЦАЛІТЫЧНАЙ ЭМІГРАЦЫІ ПАНЯВОЛЕНЫХ НАРОДАЎ.

у

/Заканчэнне, глядзі пачатак "Аб' еднаньне" №6/72/ ; №1/73/

Выступленье Китайских Студэнтаў

А вось, невялічкі, але вельмі харктэрны паказынік настрою моладзі з другога важнага асяродка камунізму - Чырвонага Кітаю:

Газэта "Жамінжібао" - афіцыйны ворган кітайскае камуністычнае партыі і газэта кітайскага камсамолу "Джунхосінъня" падаюць наступныя весткі аб настроях і выступленнях кітайскіх студэнтаў:

1. На студэнцкім сходзе у Цэкінскім Народным Університетце, студэнт Ван-дэ-чу заявіў, што "народ пачынае траціць усякі давер да камуністычнае партыі і яе генэральна-га Камітэту, бо пытанье харчаванья у краіне сталася ўшмат горшым, чымсь яно было у самыя цяжкія часы Гоміндана." Наводле ягонай заявы "камуністычны ражым згіне, калі не паправіць усіх сваіх памылак." Ясна-сказаў далей Ван-дэ Чу - у выпадку паўстання народных масаў, партыя пусьціць у ход кулямёты, але... мы павінны лічыцца з тым, што кулямётчыкі могуць страліць на у той бок..."

2. Студэнты Нанкінскага Університету расклейлі адозву да насельніцтва з заклікам: "зьнішчыць камуністычных бандытаў."

3. У Футанскім Університетэце у Шангаю студэнты дамагаліся "ліквідацыі ражыму Мао-дэ-Дуна."

4. У Кантоне арыштаваны студэнт Лі-тсао-Чун за тое, што публічна назваў канцлера Університета Чэн-вэй-Чіна дэспатам і дыктатарам.

5. Група студэнтаў Кантонскага Університету выпусціла праклямаци ю з дамаганьнем суда над камуністычнымі кадрамі.

6. Камсамольцы Тянчыну наракаюць на тое, што студэнты іх б'юць, калі яны працујуць спыніць сярод іх антыкамуністичную пропаганду.

7. Інфармацыянае агенства Кітайскае Рэспублікі паведамляе, што студэнцкія закалоты адбыліся у Цэкіне, Нанкіне, Шанхаю, Ханкаў і Кантоне, якія былі спалучаны з біцьцём камуністаў і байкотам прафэсароў-камуністаў.

8. Наколькі антыкамуністычны рух у Кітайскай Рэспубліцы прыбрау на сіле, найлепш съведчыць заява Генеральнага

Пракуора Чан-тін-Чэна зробленая ім на 4-тай сесіі Народнага Нацыянальнага Кангрэсу, які адбываўся ад 26 чэрвеня па 16 ліпеня м.г. Генеральны Пракурор паведаміў, што за першыя 6 месяцаў 1957 году арыштавана 190.000 антыкамуністаў, а павешана - болей 81.000.

- 0 -

З гэтай кароценькай ілюстрацыі мы бачым, што пастаўленая намі дыягноза аб паважнай хваробе камунізму мае пад сабою конкретныя падставы.

Працэс паражэння цэнтральнай систэмы працякае як-бы ланцуговаю рэакцыяй, выклікаючы безустанныя канвульсіі ўсіго камуністычнага арганізму.

Ды інакш і быць ня можа! Бо хоць Сталін і быў страшным тыранам, перад якім усе дрыжэлі, але... адначасна у яго і верылі, асабліва верыла моладзь, старанна ізаліваная бальшавікамі ад вонкавых уплываў. Яна верыла, што Сталін робіць вялікае, патрэбнае і справядлівае дзела.

І раптам ЦК КПСС ня толькі развязанчаў гэтага ідала, але і утапіў яго у грязь. Аскаржыў яго у страшных злачынствах у масавым нішчэнні зусім няявінных людзей, у фальшаванні і прысвойванні сабе чужых перамогаў падчас вайны, у несправядлівасці, жорсткасці і мсьцівасці.

Такая рэвэляцыя, кіненая з трывуны Маскоўскага Крамля, нават зьдзівіла нас, дык што-ж гаварыць аб насельніцтве Савецкага Саюзу ды усяго камуністычнага блоку? А якое-ж уражанье гэта павінна было зрабіць на моладзь? Першае рагчараванье пачало ператварацца у абурэньне, а пасля у процідзеянье камунізму, як нялюдзкай систэме. Гэта пацверджаецца ужо на студэнцкай моладзі Кітаю і Савецкага Саюзу, але гэта яшчэ ня усё.

УІ

Кніга Мілавана Джыласа

Нядаўна выйшла у съвет на ангельскай мове кніга пад назовам: "The New Class An Analysis of the Communist System". Аутар яе Мілаван Джыляс - нядаўны фанатык-камуніст, відны лідар камуністычнага руху і былы сталы 1 сакратар Камінформу.

Мілаван Джыляс - па паходжанью чорнагорац, які паверыў у камуністычную дактрину у сваёй ранній моладзі. Ды цалком аддаўся ёй усёю сваёю натурай.

Джылас прыйшоў камуністычны шлях ад нізу да самага верху, займаючы найвышэйшыя становішчы у Югаслаўскай камуністычнай систэме. Падчас II Усясьветнае вайны Джыляс ачоліў разам з Тіто партызанскі рух і быў адным з самых ад-

важных партызанскіх камандзіраў. Пасля вайны ён быў у складзе кіруючага югаслаўскае камуністычнае эліты і быў вызначаны Віцэ-Прэзыдэнтам Рэспублікі, займаючы адначасна пасаду міністра прэсы і пралаганды, а у 1947 годзе быў выбраны І-шым сталым сакратаром Камінформу, і на гэтым становішчы найбольш спрычыніўся да канфлікту Югаславіі з Москвой.

Не зважаючы на ягоныя рэзкія артыкулы у Югаслаўскай прэсе пад адрасам камуністаў і камуністычнае партыі, пасля выдаленія Югаславіі з Камінформу, сам Тіто спрыяў яму і у 1953 годзе ён быў аднагалосна выбраны Старшынёю Саюзнае Народнае Скупшчыны Югаславіі.

На пачатку, аднак, 1954 году за вельмі востры артыкул Джыласа, надрукаваны у журнале "Новая Мысьль", Цэнтральны Камітэт Камуністычнае Партыі, за згодаю Тіты, пазбавіў яго ўсіх займаных пасадаў ды забараніў друкаваць ягоныя артыкулы у газетах і журналах.

У адказ на гэта Джылас заявіў аб сваім выхадзе з камуністычнае партыі, а у гутарках з чужаземнымі журналістамі яшчэ больш рэзка пачаў выступаць супроць свайго ражыму. Пасля-ж Мадзярскай рэвалюцыі, здушанай савецкай арміяй, Джылас паслаў амэрыканскому тыднёвіку "Нью Лідэр" свой артыкул, у якім ён вельмі рэзка выступіў супроць Тітаўскага ураду, за яго двуліцовую палітыку у справе Мадзяршчыны, прарочачы, што "раны, нанесеныя камунізму Мадзярскаю рэвалюцыяй, ніколі не загояцца."

За гэты артыкул Джыласа заарыштавалі і прыгаварылі да 3-х гадовае турмы. Але кнішка, напісаная Джыласам аб камуністычнай систэме дайшла да рук амэрыканскага выдаўца Фрыдэрыка А. Прэгер'а, які і выдаў. Рэцензыі на гэту кніжку з шматлікімі цытатамі ужо надрукаваны і у іншамоўнай прэсе, а трэба спадзявацца, што у хуткім часе яна будзе ператлумачана на усе мовы і, такім шляхам, дойдзе да рук як расейскіх, так і кітайскіх камуністаў ды да студэнцкай моладзі ўсіх краінаў камуністычнага блоку.

У чым небяспека гэтае кніжкі для камуністаў?

Ці Джылас зъяўляецца першым знаным камуністам, які выступіў з крытыкаю камуністычнай систэмы?

Не. Былі і другія, але усе яны, пачынаючы ад Троцкага, крытыковалі не самую систэму і тую дактрыну, якая яе зраздзіла, а выступалі супроць тых, хто кіраваў ёю. У ва ўсіх іншых выпадках былі толькі тактычныя, або нават чыста пэрсанальныя разыходжаньні з тымі ці іншымі лідарамі камунізму, а не з яе ідэалёгіяй.

Зусім інакш сталася з Джыласам, які напісаў сваю кнігу на зразумелым для ўсіх камуністаў марксістоўскім жаргоне, сам не застаўся ані Ленінцам, ані прававерным марк-

сістам.

У сваёй крытыцы камунізму Джылас піша, што Ленін за ім Сталін, Троцкі і Бухарын прарочылі, што "камуністычная рэвалюцыя прывядзе да умацаваньня дэмакраты і да адміраньня дзяржаўнага апарату. Сталася, аднак, адваротнае: дзяржауны апарат умацаваўся як ніколі перад гэтым і выкарыстоўваецца новаю клясаю - камуністычнай бюрократыяй для паняволенія рэшты усяго насельніцтва."

"Ленін і яго пасълядоўнікі: прарочылі павышэнье жыцьцёвага стандарту для усяго насельніцтва, а у сапраўднасьці стандарт гэты у шмат камуністычных краінах значна аб'нізіўся".

"Камуністычная рэвалюцыя - піша Джылас - праведзеная у імя народу і для добра народу, стварыла новую клясу собсънікаў-эксплуататаў, улада якіх над людзьмі найбольш поуная у гісторыі. Новая кляса - гэта камуністычная партыя, або камуністычная бюрократыя; кляса гэтая захапіла у свае руکі усю нацыянальную собскасць і распараджаецца ёю паводле собскага погляду і для собскае прыемнасці. Усё гэта толькі штучна маскуеца тым, што быццам прылады вытворчасці становяць калектыўную собскасць. Камуністы не прыдумалі калектыўнае собскасці, але яны прыдалі ёй такі усёахоплівачы характар, якога не зналі нават Егіпецкія Фараоны."

"Камуністычныя ражымы - кажа Джылас - гэта форма укрытае грамадзянскае вайны паміж уладаю і народам. Новая кляса, у сілу абставінаў, змушана умацоўваць сваю уладу, каб ёй лягчэй было захоўваць свае прывілегі і грабіць народ!"

"Камуністычная рэвалюцыя была першую рэвалюцыяй, якая стварыла сацыяльныя адносіны зусім процілежныя тым, у якія тэарэтыкі камунізму верылі ды якія яны абяцалі. Таму камунізм абрачоны на згубу. Камуністычная систэма павінна згінуць, бо яна найбольш разбураючая і экспэнзыўная у гісторыі людзкога грамадзтва і не паддаецца радыкальным рэформам - кажа Джылас".

Зразумела, што для нас пераконаных антыбалшавікоў, гэтая кніга Джыласа не адкрывае нічога новага, але голос Джыласа раздаўся якраз у той мамэнт, калі камунізм перажывае самы глыбокі і дэолёгічны крызыс у сваёй гісторыі. Камуністычная інтэлігэнцыя, камуністычная моладзь пахіснулася у сваіх перакананьнях і пачынае задаваць вельмі недыскрэтныя для камуністаў пытаньні, дамагаючыся праўдзівых адказаў. А гэта вельмі і вельмі небяспечныя сымптомы!

/Працяг у наступным нумары "Аб'еднанье" /

РЭЗАЛЮЦЫІ ПРЫНЯТЫЯ НА 1-шай СЭСІІ 15-га ПЛЕНУМУ БПР
 /Глядзі №1/73 "Аб' еднанъне"/

Р Э З А Л Ю Ц Ы Я
 У СПРАВЕ БАЛЬШАВІЦКА-КАМУНІСТЫЧНАЙ ЭКСПАНСІІ
 І ПАЛІТЫКА ВОЛЬНАГА СЪВЕТУ

Сучасны съвет, дзякуючы існаванью бальшавіцка-камуністых імперыяў /СССР і камун. Кітай/ выразна падзелены на два варожыя блокі, мірнае суіснаванье каторых абсалютна немагчыма.

Аб гэтым гавораць самі бальшавікі, вуснамі найвялікшых сваіх аўторытэтаў.

Ленін, у 31 томе сваіх твораў на балонцы 427 зусім нядвузначна піша аб няухільным збройным канфлікце паміж камуністичным і дэмакратычным блокамі, кажучы: "Пакуль заспаліся капіталізм і сацыялізм, яны мірна жыць ня могуць: або адзін, або другі у канцы канцоў перамогуць; або па савецкай Рэспубліцы будуць пяць паніхіду, або - па усясьветнаму капіталізму."

Зусім натуральнае імкненіе дэмакратычнага съвету выключэнія вайны як сродства вырашэння спрэчных пытаньняў і звязанае з гэтым пытанье аб разбраеніі так сама нереальная, бо як паказваюць дасюлешнія доўгаглетнія спробы развязаць пазытыуна гэтае пытанье съядома зрываша ўзлегаціямі Савецкага Союза.

На бязмэтнасць такіх канфэрэнцыяў і выкарыстоўваньне іх бальшавікамі толькі для сваіх пропагандовых мэтаў съведчыць ня менш выразна той-же Ленін на бал. 88 тому 23 сваіх твораў, кажучы: "...дэмакраты дамагаюцца ад нас разбраенія. Гэта роўназначна поўнай адмове ад клясавае барацьбы, вырачэнію усякае думкі абе рэвалюцыі. Нашым лёзунгам павінна быць: узбраеніе пралетарыата для таго, каб перамагчы, экспропрыяваць і разброець буржуазію. Толькі пасля таго як пралетарыят разброець буржуазію, ён зможа, не здраджаючы свайму усясьветна-гістарычнаму заданню, выкінуць на злом усякую наагул зброю."

Сучасныя камуністычна-бальшавіцкія лідары ці то будуць Мао-дзэ-Дуны, ці Хрущовы ды іншыя Сусловы, ці то нават Тіты і Гамулкі, якія у вакону сваёй дзеянасці палажылі кананы Марксізму-ленінізму, ніколі ад іх не адмовяцца, бо ж іхным імкненіям ёсьць апанаваць увесь съвет, а падбітых імі народы ператварыць у паслухмяных нявольнікаў. Факты на пацверджанье гэтага з практикі бальшавікоў ёсьць агульна-ведамы і не патрабуюць паясьненія. Да сваёй мэты бальшавікі ідуць съмела, адкрыта, выразна і пасълядоўна. Уся-

кія-ж часовыя адхіленьні ад свайго стратэгічнага пляну ды пустая фразэолёгія аб магчымасьці нейкай коэгзістэнцыі камуністаў з капіталістычнымі систэмамі - гэта толькі тактычныя ходы для замаскаванья сваіх сапраўдных мэтаў ды выкарыстаць час для канчальнае схваткі.

Іраудзівасьць такое дыягнозы пацьвердзіў у сваім часе на 15-тym зъездзе Камуністычнае Партыі Т. Сталін, кажучы:

"Вельмі многа залежыць ад таго ці удасца нам адцягнуць вайну з капіталістычным съветам, якая няухільна, але якую можна адцягнуць або... пакуль насьпее пралетарская рэвалюцыя у Эўропе, або... пакуль зусім паспейць рэвалюцыі калёніяльныя, або... пакуль капіталісты не пабьюцца між сабою із за падзелу калёніяў. Дзеля гэтага захаванье мірных супадносін з капіталістычнымі краінамі зъяўляецца для нас абавязковым заданнем."

З гэтага бачым, што экспансыўная палітыка бальшавікоў на блізкім і сярэднім Усходзе у сучасны мамэнт - гэта пляновае выконванье аснаўнога бальшавіцкага пляну у адносінах да усяго съвету. І калі ім у сучасны мамэнт ня удасца стварыць выбуховы кацёл на блізкім ці сярэднім Усходзе, то яны пастараюцца адпаведны закалот выклікаць у іншым месцы, выкарыстоўваючы для гэтага ня толькі нацыянальныя і эканамічныя супяречнасьці, але нават рэлігійныя рухі ці непаразуменіні.

Нажаль, дасюлешняя палітыка дэмакратычнага съвету у адносінах да агульнае камуністычнае пагрозы не адзначаецца скансалідаванасьцяй і рапушчасьцяй, а дробныя парабональна непаразуменіні паміж паасобнымі краінамі аслабляюць антыкамуністычны фронт.

15-ты Іленум Беларускай цэнтральнай Рады уважае, што бальшавіцка-камуністычнай экспансіі павінен быць даны належны рапучы адпор дэмакратычным съветам з дамаганьнем ад Ураду СССР:

1. Адклікаць усе савецкія войскі з тэрыторыяў рэспублікаў паняволеных імі народаў.

2. У ва ўсіх рэспубліках паняволеных народаў, а у тым ліку і БССР правесьці дэмакратычныя выбары пад наглядам Арганізацыі Аб'еднаных Нацый.

3. Неадкладна звольніць і вярнуць у рэспублікі паняволеных народаў усіх грамадзянаў гэтых рэспублікаў, высланых Саветамі у канцэнтрацыйныя лягеры ды так званыя цалінныя землі.

У выпадку ня выкананьня гэтых дамаганьняў, неадкладна:

1. Нарваць з урадамі камуністычных краінаў усякія зносіны, як дыплёматычныя, культурныя, гандлёвыя і эканамічныя.

2. Выдаліць прадстаўнікоў камуністычных краінаў з Арганізацыі Аб'еднаных Нацый.

3. Ліквідаваць усе камуністычныя партыі, іх прыбудоўкі і агентуры у ва ўсіх краінах Заходняга Свету.

4. Уключыць у А.А.Н. легітимныя прадстаўніцтвы эміграцыйных паняволеных народаў.

5. Аказаць матар'яльную дапамогу вызвольным рухам паняволеных народаў.

**РЭЗАЛЮЦЫЯ
АБ АНТЫБЕЛАРУСКАЙ ДЗЕЙНАСЦІ РАСЕЙСКІХ ПОЛЬСКІХ ДЗЕЙНІКАЎ**

Усе эміграцыйныя расейскія арганізацыі на чале з НТС зьяўлююцца арганізацыямі імперыялістичнымі, якія не прызнаюць прынцыпу самаазначэння народаў ды імкнунца стварыць замест чырвонае белую расейскую турму народаў. З мэтай падмяніць сапраудную і бескампрамісовую антыкамуністичную барацьбу паняволеных народаў, расейскія імперыялісты падтрыманыя безадказнымі элементамі некаторых іншых нацыянальнасьцяў, патварылі пэўныя сурагаты, якія, пад фірмамі розных КЦБАБАУ і МАКЦАУ, вядуть дэ фактэ прокамуністичную работу, карыстаючыся, нажаль, з пацтрымкі некаторых "прыватных" колаў.

Працу гэтых арганізацыяў мы лічым прокамуністичную таому, што той, хто вядучы быццам антыкамуністичную прапаганду, на сваём съязгу выпісаў "непрэдрашэнства" або тым самым прынцып "единай неделимой" Расеі, у той час калі нават т. зв. сталінская канстытуцыйная фармальна прызнае права кожнага народу на самаазначэнне "в пісць до отделения", той бязумоўна льє воду на бальшавіцкі млын.

Народы Савецкага Саюзу добра ведаюць цану Сталінскай канстытуцыі, а за бальшавіцкае права самаязначэння "вітоліть до отделения", яны ужо заплацілі мільёнамі ахвяраў, але... аднак, там існуе хоць нейкая фікцыя нацыянальных рэспублікаў паасобных народаў, прынцып-жа "непрэдрашэнства" роўназначны "единай неделимой", апрыоры выключае нават і такую фікцыю ды стварае зусім адкрыта новую расейскую турму народаў.

Калі-ж да усяго гэтага яшчэ дадаць тыя радіовыя перадачы, якія высылае Радіостанцыя "Вызваленьне", дзе савецкім людзям пераважна гаворыцца аб тым, як ім жывецца пад бальшавікамі, дык сапрауды хочацца паставіць пытаньне: што гэта - наіунасьце ці съведомае шкодніцтва? Савецкія людзі лепш ведаюць за сьпікераў "Вызваленьня" як ім жывецца пад бальшавіцкім панаваньнем, дык яны на мэнш ведаюць, што прынцып "единай неделимой" - гэта толькі зъмена кайданаў. Паняволеныя-ж бальшавікамі народы не мяняць хочуць кайданы, а зкінуць іх зусім.

Што тычицца польскіх эміграцыйных арганізацыяў, неза-

лежна ад іх партыйнай афарбоўкі, дык яны мала чым розьняцца ад выш пералічаных расейскіх, бо усе бяз розьніцы таксама імпэр'ялістичныя і таксама імкнуцца да паняволеня-
ня вялікае часткі беларускага народу.

Іх вонкавая антыкамуністычная дзейнасьць таксама вель-
мі праблематычна. Гамулка, якога у сучасны мамэнт яны за-
клікаюць падтрымаць, нічым ня розьніца ад іншых Берутаў
і Ракасоўскіх, бо-ж зъяўляецца прававерным камуністам-
марксістам. Абсурдальна думаць, што запачаткованы камуні-
стычны лібералізм у Польшчы, прывядзе да яе дэмакратыза-
цыі. Гамулка верны сын і паслухмяны агент бальшавіцкае
Масквы і будзе бальшавіцкую дзяржаўную польскую калёнію у
дусе кананау камуністычнае партыі. Польскія палітыкі і лі-
дары розных партыяў ды грамадзкіх арганізацыяў ня могуць
ня ведаць, што Гамулка гэта толькі маленькая фігура на
шахматной дошцы бальшавіцкай ігры і застанецца пры уладзе
так доуга, як будзе бальшавікам патрэбна у іх плянах пе-
рабудовы Польшчы з сёньняшняга сатэліта на правінцыю ПССР.

У сувязі з вышказанным, 15-ты Пленум Беларускай Цэн-
тральнай Рады займае нэгатыўную пазіцыю у пытаньні якое-
небудзь спаўпрацы з расейскімі і польскімі імпэрыялістич-
нымі арганізацыямі, бо разглядае іх дзейнасьць ня толькі
варожаю да беларускага народу, але і шкоднаю у вызвольным
змаганьні усіх паняволеных бальшавікамі нарадаў.

РЭЗАЛЮЦЫЯ
АБ КАШЫРЭНЬНІ ПРАЦЫ БЕЛАРУСКАЙ ЦЭНТРАЛЬНАЙ РАДЫ
З МІЖНАЦЫЯНАЛЬНАЙ АРГАНІЗАЦЫЯЙ А.Б.Н.

Антыбальшавіцкі Блёк Нарадаў зъяўляецца першаю міжна-
цыянальнай арганізацыяй, якая ясна і дакладна сформулава-
ла сваю праграму, выпісаўши на сваім съцягу лёзунг: "Сва-
бода народам, свобода чалавеку", незалежна ад расы, коле-
ру скуры ды прыналежнасьці да того ці іншага веравызнань-
ня.

АБН трymаецца таго прынцыпу, што кожны народ мае права
да самастойнага, сувэрэннага, дзяржаўнага жыцця у сваіх
этнаграфічных межах, з такім сацыяльным ладам, які будзе
прыняты гэтым народам праз сваё парламэнтарнае прадстаў-
ніцтва, выбранае у свабодных, дэмакратычных выбарах.

АБН уважае, што усе "рэпрэзэнтанты" бальшавіцка - каму-
ністичных урадаў не зъяўляюцца прадстаўнікамі тых краінаў
і нарадаў, якіх яны панявольваюць, бо яны ня выбраны гэ-
тымі народамі, а накінены ім Масквою, сілаю камуністичных
партыяў і іх агентурамі, выступаючымі пад рознымі замас-
каванымі назовамі.

Таму АБН уважае, што найгалаўнейшым варункам вызвален-
ня

ня паняволеных бальшавікамі нароваў ёсьць распадзел бальшавіцае імпэрыі ды зьнішчэнъне Маскоўска-бальшавіцкага цэнтру, як першакрыніцы зла на съвеце і народных няшчасцяў.

Без Масквы не паўсталі-б ані мао-дзэ-Дуны, ані Тіты, ані іншыя Гамулкі у краінах так званых "народных дэмакратыяў". Без помачы Масквы не паўсталі-б закалоты ані у Эгіпце, ані у Сырыі ды іншых краінах сярэдняга і блізкага Усходу. Без Масквы ня было-б Карэйскае вайны і акупацыі Паўночнае Каракі камуністамі. Без Масквы ня было-б ані Усходня-Бэрлінскае, ані съвежа Будапештанскае трагедыі, калі Маскоўска-бальшавіцкія горды душылі танкамі безбаронных людзей, жадаючых свабоды і незалежнага дзяржаўнага жыцьця на прынцыпах сапраўданае дэмакратыі.

Аналізуючы міжнароднае палажэнъне, трэба прыйсьці да вываду, што Расейскі бальшавізм уступіў ужо у фазу агульнае пагрозы для усяго съвету. Гэта зразумелі сёньня і тыя народы, якія толькі нядаўна скінулі з сябе ярмо розных калёніялістуў, да якіх у першую чаргу належалаць народы Азіі, адны з якіх з дапамогаю Масквы ужо страдалі вялікую частку свае тэрыторыі /Кітай і Карэя/, а другія стаяць пад пагрозаю пасрэднай ці беспасрэднай камуністычнай агресіі.

Народы гэтых народна-дэмократичных дзяржав пад назвам: "Антыкамуністичная Ліга Народаў Азіі", з якою сёньня АБН знайходзіцца у самым цесным супрацоўніцтве.

У сучасны момэнт да гэтых дзівёх антыбальшавіцкіх арганізацый далучылася трэцяя, гэта - "Міжамэрыканская Канфедэрацыя для абароны Кантынэнту", да якое належалаць 21 краіна Науднёвай і Сярэдняй Амэрыкі. Прэзыдэнтам Міжамэрыканскай Канфедэрацыі зьяўляецца Бразылійскі Адміral Карлос Пэнна Ботто, а генеральным сакратаром мэксіканец Георг Пріэто Лёрэнс, які 19 верасьня мінулага году на прэсканфэрэнцыі у Мюнхэні злажыў наступную заяву:

"Ад імя Антыкамуністичнага Фронту Мэксіко і як генеральны сакратар Міжамэрыканскай Канфедэрацыі Абароны Кантынэнту заяўляю, што я меў гонар і прыемнасць асягнуць поўную згоду з Антыкамуністичным Блёкам Народаў /АБН/ у справе склікання усясьветнага антыкамуністичнага Кангрэсу, мэтаю якога было-б спрычыніцца да ліквідацыі савецкае тыраніі і вызваленія усіх народаў, якія знайходзяцца пад ярмом расейскага імпэрыялізму, таму, што мы вызнаём тыя самыя прынцыпы самаазначэнъня і дзяржаўнай незалежнасці народаў на карысць людзкіх свабодаў і сапраудных дэмакратичных інсітуцыяў."

У дагаворы цеснае спаўпрацы паміж АБН і Міжамэрыканскую Канфедэрацыяй, падпісаным 22 верасьня мінулага году між іншымі гаворыцца: "...нашымі супольнымі мэтамі ёсьць зьні-

шчэньне камунізму, распадзел Расейскае імпэрыі і дапамога нацыям, паняволеным камунізмам і расейскім імпэрыялізмам у Эўропе і Азіі, аднавіць іхня самастойныя дзяржавы на іх этнаграфічных тэрыторыях..."

З гэтага відаць, што праблема усясьветнага антыкамуністичнага фронту агортвае што раз то большыя колы вольнага съвету ды блізкая да рэалізацыі.

У сувязі з гэтым 15-ты Пленум Беларускай Цэнтральнай Рады пастанаўляе і надалей прыймаць як найактыўнейшы удзел БЦР у працах Антыбальшавіцкага Блёку Народаў і просіць Прэфесара Р. Астроускага надалей рэпрэзэнтаваць Беларускую Цэнтральную Раду у цэнтральных ворганах Антыбальшавіцкага Блёку Народаў.

РЭЗАЛЮЦІЯ

15-га пленуму БЦР у справе коордынацыі дзеяйнасці беларускіх арганізацый на міжнародным форуме

Існаванье шматлікіх беларускіх арганізацый - зъявіша дадатніе, бо яны могуць ня толькі абслугоўваць лёкальныя патрэбы беларускай эміграцыі у тым ці іншым пункце ці ваколіцы, але могуць падзяліць між сабою і функцыі усебокавага абслугоўвання розных адрэзкаў грамадзкага жыцця.

Дадатнім зъявішчам трэба уважаць і паўстаныне коордынацыйнае нацыянальна-палітычнае арганізацыі на усю Амерыку, якой павінен стацца Кангрэсавы К-т беларусаў Амерыкі.

Іры гэтым, аднак, ня трэба забываць, што акром Амерыкі беларуская эміграцыя існуе і у іншых краінах, як Аўстраліі, Канадзе, Англіі, Нямеччыне, Аўстрыі ды іншых, дзе гэтым арганізацыі і вядуць вызвольную барацьбу паводле сваіх сілаў і магчымасцяў, у залежнасці ад лёкальных аставінаў.

Кангрэсавы К-т беларусаў Амерыкі можа каардынаваць дзеяйнасць выключна тых арганізацый, якія знайходзяцца Амерыцы, але ня можа быць каардынайным цэнтрам для усяе беларускай эміграцыі. Такім цэнтрам зъяўляецца Беларуская Цэнтральная Рада, як адзінае лігітымнае прадстаўніцтва беларускага народу на міжнародным форуме.

Разъбіцьце беларускай эміграцыі на некалькі варожых сабе груповак трэба залічыць да ад'емных зъявішчаў, шкодных беларускай справе, але, нажаль, усе дасюлешнія высылкі аб'еднаць іх не далі пазытыўных рэзультатаў. У сувязі з гэтым мы павінны імкнунца да таго, каб скансалідаваць дзеяйнасць тых арганізацый, якія признаюць БЦР за легітымнае прадстаўніцтва беларускага народу.

Аднак і на гэтым адрэзу у нас ня усё у парадку: здарядаўца выпадкі, калі паасобныя арганізацыі зварочваюцца у

Міжнародныя установы з рознымі мэморыяламі, ная узгодніваючы іх з тымі, якія складаюцца БЦР.

Такое паступанье прыносіць вялікую шкоду для агульнае беларускае справы і нашае вызвольнае барацьбы, бо-ж апэруочы рознымі статыстыкамі і карыстаючыся з розных крыніцаў, у аднай і тэй самай справе падаюцца розныя лічбы, што бязумоўна выклікае толькі закалот у мазгох замежных палітыкаў і дыплёматаў.

У сувязі з гэтым 15-ты Іленум БЦР заклікае усе беларускія арганізацыі, каб усялякія іх выступленыя на міжнародным форуме узгадняліся з Выканаўчым Ворганам БЦР, які у сваю чаргу перасылае копіі сваіх выступленняў на міжнародным форуме для ведама адпаведных арганізацыяў.

Такі способ зусім ная выключае ініцыятывы кожнай пасобнай арганізацыі, а наадварот прыдаесьць ім большую павагу як збоку самае эміграцыі, так і збоку іншанацыянальных представітвіцтваў ды міжнародных установаў.

ЖАР НЯ ЗГАС

Цяжка, горка мы жылі.
З году у год, ад веку к веку,
Столькі на сваёй зямлі.
Церпім, выцярпелі зъдзекаў!

Хто змагаўся, а хто спаў,
Хто ліў сълёзы, хто съмяляўся,
Ды з нас кожны не прапаў -
Тым, чым быў, далей застаўся.

Хай там віхры стрэхі рвуць,
Хай там ёрмы чэшуць злыдні,-
Нашы прауды не памруць,
Ночы царстваваць абрыйдне.

Хоць і гоніць небарак
Кат з дамоўкай жыць сам-на-сам,-
Нашы маткі нам ваяк
Новых выгадуюць з часам.

У сэрцах наших жар не згас -
Бухне у съвет калісь яскрава,
Бо наперадзе ішчэ у нас
Барацьба, жыцьце і слава!

Янка Купала

Юры Сабалеўскі

БЕЛАРУСКАЕ ПЫТАНЬНЕ У СЕНЬНЯШНЯЙ ЧЫРВОНАЙ
ПОЛЬШЧЫ

III

/Працяг з папярэдняга нумару "Аб' еднаньне"/

Паводле бальшавіцкіх кананаў можа існаваць адна толькі бальшавіцкая партыя у зъмесце маскоуска-бальшавіцкага партыйнага прававера. За найменшы адхіл ад гэтага канану - съмерць, або наказ "памерці". Дзяржаўнае усамадзельненіе у бальшавіцкай систэме можа пацягнуць за сабою магчымасць палітычнага усамадзельненія і тым адараўца ад главенства Масквы і пагражаць утварэнню паралелі, або сваістага пратэстантызму. Масква да гэтых пытаньняў чула, як у сваім часе была чула ватыканская улада. Кампрамісу і палавінчатасьці тут няма. Тут барацьба і перамога дужэйшага. Абсурдальная думаць, што запачаткованы лібералізм на базе бальшавізму ужо выграны гамулкаўствам факт і Масква з тым ужо пагадзілася. Гамулка верны сын і адданы парафіянін бальшавіцкай Масквы і будзе бальшавіцкую дзяржаўную польскую калёнію у дусе кананаў бальшавіцкай партыі, дзе польскі элемэнт ня будзе у прадбачаньні.

У геополітычнай сітуацыі гамулкаўства знайходзіцца у замкнутым коле расстаўленых па яе пагранічу бальшавіцкіх танкаў. Нямала іх і у сярэдзіне Польшчы. Адна нямая іх прысутнасць наказвае сёньняшняму дзяржаўнаму польскаму арганізму аглядацца на танкавыя дулы і ведаць наказы партыі, каб ня здарылася тое, што было у Мадзяршчыне. Трэба зразумець, што Гамулка толькі фігура на шахматнай дошцы бальшавіцкай палітычнай ігры. Не Гамулка робіць ходы, а маскоуская партыя бальшавікоў Гамулкам робіць назіраныя намі ходы. Задамо на гэтым месцы пытаньне: калі-б прыйшоў з Масквы загад зьявіцца Гамульцы у Маскву на атрыманьне партыйных наказаў, /хочы-бы Гамулка прадбачыў для сябе перспектыву "памерці", як памёр ягоны папярэднік/ то ці адважыцца ён не паслуhaцца і выламацца з-пад партыйнай дысцыпліны? Зразумелая рэч, што уся валявая пабудова у Гамулкі у псыхалёгічнай залежнасці ад наказаў партыі, і тое, што партыя яму накажа, будзе ім прараблена. Гамулка не выклікаецца у Маскву, Гамулка застаецца у Варшаве і застанецца там так доўга, як доўга будзе бальшавікам патрэбна у іх плянах на пераход Польшчы з сatalіта на правінцыю Польскай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

ІУ

Польскае пытаньне для бальшавіцкай партыі на заходзе Эўропы не зъяўляецца аснаўным пытаньнем, ёсьць больш важнейшыя, таму польскае пытаньне пакінена бальшавіцкім цэнтрам у адносным супакою. Сёньняшні стан польскае "ерасі" нічым не пагражае бальшавікам, наадварот, усыпляе чуйнасьць слабазарыентаванай у палітыцы дэмакрацыі. Найважнейшае пытаньне на заходзе Эўропы для бальшавікоў - немцы.

Яшчэ на шостым зъезьдзе бальшавіцкай партыі Ленін папераджаў сваю партыю, што у бальшавікоў тады будзе упэўненасць у іх перамозе, калі будзе зънішчаны у корані нямецкі патэнцыял. Ня гледзячы на усе выслікі бальшавікоў разваліць Нямеччыну і давесьці яе палітычны і эканамічны стан да развалу, скончыліся правалам. Імі зроблены быў вялізарны выслілак затапіць Зах. Нямеччыну нямецкімі высяленцамі, каб праз навалу галодных і узлошчаных утварыць прыдатнае для сябе асяродзьдзе для завострывањня нутраной барацьбы. Гэта, аднак, прыняло для бальшавікоў адваротны напрамак. Нямецкія высяленцы сталіся у гаспадарчай і палітычнай систэме дзяржаунага ладу высока ~~жансктрукцыйным~~ элемэнтам. Заходняя Нямеччына асягнула надспадзяваны дабрабыт у абставінах свабоды. Цэнтрам увагі нямецкага ладу у дзяржаве - гэта чалавек, ягоная сям'я, ягоная эканамічная, культурная і духовая будучыня. Кожны грамадзянін у нямецкай систэме - удзельнік у будаваньні ладу.

У савецкай систэме чалавек - раб, жывы рабочы партыйны інвэнтар, які ненавідзіць савецкі лад. Як раб, ён абыякавы да вынікаў сваёй працы. У гэтай систэме нельга дапусціць раба да удзелу у галасаваньні у часе выбараў і прызнаць яму права на выстаўленне свайго кандыдата. Аб выніках ня можа быць сумліву. Партыйны кандыдат быў-бы правалены, што сваёю чаргою давяло-б да антыбальшавіцкай рэвалюцыі, якая ад бальшавікоў не пакінула-б і съледу.

Савецкая систэма нутранога ладу набудавана на пралагандовым псыхозе падрыхтоўкі нейкага нападу на іх з боку "буружувыі", але аргумэнт агітацыйны ня устане падняць настроі на стойкасць. Калі бальшавікі гавораць аб сваёй упэуненасці у сіле, то гэта або саманаркоза, або чарговая мана.

Апошнія выбары у Заходній Нямеччыне паказалі бальшавікам іх поунае банкротства. Эканоміка Усходній Нямеччыны у катастрофальным стане і змусіла заграбіць грошовыя запасы, каб агрнічыць набычую здольнасць народу. Новая валюта не карыстаецца даверам і у прыватных разрахунках адносіны як 1:4. Калхозынік бачыць розыніцу у стане вольнага і прымусовага высліку. Хлеб у калхозыніка забіраюць па 8 кап.

за кілё, а муку калхозынік купляе у сваёй "каапэратыве" па 2 рублі 50 кап. за кілё. На звычайнай вымове - гэта хлебны манаполь. Аб гэтым піша ужо савецкая прэса сігналізуючы для бальшавіцкай партыі аб вялікай вагі небязьпекы. Сытуация для бальшавікоў цяжкая і наказвае ім заняцца рэканструкцыяй звеньняу свайго ланцуга, на якім тримаецца воля падбітых народаў. Але, гэта ня съведчыць, што бальшавікі страцілі ужо ініцыятыву у наступальнай сваёй акцыі на вольны съвет.

Дыктатура - гэта паравы кацёл з дакладным рэгулятарам ціску, перавысіць які ніяк нельга, бо кацёл разарвецца. Бальшавікі гэта добра разумеюць і таму пры кожным ціску іх прэса на волю чалавека дакладна углядаюцца на стрэлку манометра. Таму сёньня усе сатэлітныя краіны як Чэхія, Румунія, Балгарыя, Польшча, Усх. Нямеччына і Альбанія выгарбоуваюцца на бальшавіцкі сафьян. Кожная асаба ня гледзячы на абсаду дзяржаўных становішчаў сваімі партыйнымі стаўленікамі у нацыянальнай дэкарацыі, бальшавікі да іх даверу ня маюць. У падобных выпадках бальшавікамі будуецца складаная систэма усебаковага аб'хвату ня пэуных для сябе месцаў, каб праз іх сачыць за дзейнасцю свайго стаўленіка, кантролюваць ягоныя ходы ды будаваць перашкоды для свайго палітычнага ворага. Гэтым характэрizuецца аснова наступаючага бальшавізму на неасвоеных яшчэ ім тэрыторыях.

У

У граніцах паміж Бугам і Одэрам паўстаў вельмі складаны палітычны вузел. У будучым вырашальным змаганьні з бальшавікамі на гэтай тэрыторыі разаграюцца выпадкі аснаўнога значанья. Галоунай палітычнай бальшавіцкай лініяй замацаванья ёсьць у першую чаргу - Усходняя Нямеччына, а пасля - Польшча, ня менш важная ад першай, а пры адсутнасці наступальнай ініцыятывы - аснаўная.

Усходня-нямецкая лінія бальшавіцкага замацаванья для бальшавікоў няпэуная і утримліваецца выключна аўтарытэтам бальшавіцкіх танкаў. Савецкія войскі ад ізалаўваны а bsolutna ад контакту з нямецкім насельніцтвам. Народ вырывается з пастауленаў бальшавікамі рамак. Агітация з боку вольнай часткі съвету і дабрабыт дэмакратычных краінаў гавораць аб неадпаведнасці бальшавіцкіх парадкаў. Зрабіць з Усходняй Нямеччыны НССР не увайходзіць ужо у мроі партыйцаў. ды і нямецкія "гротэволі і ульбрыхты" працуецца пад наведзенымі на іх дуламі бальшавіцкіх аутаматаў і хто ведае, чым можа скончыцца у выпадку збройнага канфлікту паміж немцамі? Няма надзеі, што Захадняя Нямеччына увальнецца у лад усходняй, але усё гаворыць за тое, што ужо выявілася тэндэнцыя уліцьця Усходняй у Захаднюю Нямеччыну.

Тут для бальшавікоу асаблівае значаньне і нам трэба у гэтым зъмесце арыентавацца. Наша тэма - беларускі удзел.

Польшча - другая лінія замацаванья бальшавізму, якая, як мы зазначылі, з рук бальшавізму ня мае куды вырвача. Усякая справа адрыву ад бальшавіцкай систэмы разглядаецца як дзяржаўная і нацыянальная здрада. Пррабальшавіцкую арыентацию у Польшчы бароніць нават клер на чале з Кардыналам. Створаная сітуацыя аблягчае працу адпольшчанья Польшчы, на манер Украінскай, або Беларускай "самастойных" рэспублік - УССР і БССР. Польскі нацыяналізм бальшавікам патрэбна іраслаіць, каб перш у праслойках выклікаць фэрмэнт рознародных элемэнтаў, а затым адфільтраваць яго на бальшавіцкіх сітах. На гэтае заданье кідаюцца масы беларусаў і украінцаў з былых тэрыторый Польшчы.

Затрымаемся на аснауным схарактэрывааньні псыхалёгічнага зъместу, Беларусаў пад Польшчу было каля 3 1/2 мільёну. Польскі нацыяналізм прыняў беларусаў у свае межы, як жывую здабычу без права на палітычнае існаванье. У узынятай барацьбе набліжалася да паўстаньня. Спаратліжавалі яго складаным ходам бальшавікі. З боку Польшчы пачаўся пагром і канчальнае зацісканьне беларускага жыцьця ў Польшчы. Народ ад рэпрэсіяў пачаў уцякаць у Саветы. Моладзь шукала ў Саветах магчымасці здабываць асьвету. Калі у Польшчы пагром адсвяткаваў перамогу і здушыў усе праявы беларускага жыцьця, бальшавікі прыняліся за вынішчэнне усяго складу уцекачоу Зах. Беларусі. Бел. Сял.-Раб. Грамада, якая узыняла і вяла барацьбу, была асуджана бальшавікамі. Як шпіёнская на службе Польшчы супроць Саветаў. Гэтым фармальным ходам бальшавікі вынішчылі ўсіх перабежчыкаў з часоў змаганьня ды іх крэуных і знаёмых на Савецкай Беларусі. Нала пераважна моладзь і інтэлігэнцыя. Чаму так сталася?

- У бальшавіцкай практыцы не дапушчаецца пакіданье на волі рэвалюцыянеру і незадаволеных з суседніх краінаў. Незадаволены, съмелы да пратесту можа праяўляць незадавальненіе і у Саветах, больш того мець уплыў на сваё акуружэнне. Кожны рэвалюцыянер, шукаючы сковішча ў саветах, пераважна там вынішчыцца.

У 1939 г. бальшавікі займаюць Заходнюю Беларусь і вынішчаюць усіх грамадауцаў, якія трапілі у бальшавіцкія руки. Менш значных вывезьлі у Сібір.

Наступіла пара павароту з сылак і усе яны, як "польскія грамадзяні", апынуліся на "Землях Одзысканых" г.зн. на на-німецкіх тэрыторыях. У польскай прэсе чытаем аб сотнях тысяч перасяленцаў і шмат піша аб гэтай акцыі і "беларуская прэса". Зразумелая реч, што польская гаспадарка

прыгатавана на такое масавае перасяленьне, а перабоі і зры-
вы праектаваньняў, у польскіх абставінах, - натуральнае
зъявішча. Лёгічным было-б перасяленьне паўстрымаць, але
прэса паведамляе, што акцыя узмацинілаецца. Кім? Зразумела -
Маскою, якая выконвае "даговоранасьць". Але з гэтага паў-
стаюць вогнішчы закалотаў. Менск абвінавачвае Польскі урад
і заступаецца за "пакрыўджаных братоў", і цікавіцца іх лё-
сам. Менск рэабелітуе Грамаду і хвалебна успамінае яе ба-
рацьбу з польскім нацыяналізмам. З гэтага-ж трэба чытаць,
што перасяленцам укладаюцца у рукі традыцыі дзеяньня з
часоў Грамады. Чытаем аб пабудаваньні перасяленцамі цэрк-
ваў і адкрыцці праваслаўных прыходаў. І усё гэта у той
час, калі у саветах рэлігія у заціску, а у Польшчы няста-
ча будаўляных матарыялаў, каб вывясьці народ з зямлянкаў
на паваенных пажарышчах.

З падаваных лічбаў відаць, што перасяляеца і калішні
апалітычны беларускі элемэнт, які у абставінах бальшавіз-
му стаўся палітычным, бо, разглядаючы адно і другое зло,
прышоў да перакананьня, што для беларускага селяніна
польскае зло было лягчэйшым. Адсюль ціхае, але неўгаснае,
пры кожнай нагодзе, нараканьне на бальшавіцкую уладу і тым
узмоцніванье напружанасьці супроты бальшавікоў.

Бальшавікі гэта бачаць і дакладна улічваюць. Гэтая га-
ліна пытаньня не дас্যледваеца вольным съветам, але баль-
шавікоў яна вельмі непакоіць. Аўтаматычна, як псыхалёгіч-
ны дзейнік, сам сабою, паўстане без ніякай агітацыі наст-
рой рэванжу, які уцягне у сваю арбіту дзеяньня і Усходнюю
Нямеччыну. Гэткі настрой аўтаматычна перакінеца на "Земе
Одзысканэ". Польскі элемэнт выявіць нэрвознасьць, а жыцьцё
пачне працаваць з перабоямі.

У сучасны мамэнт бальшавікі на тэрыторыі Польшчы ман-
туюць сваю базу замацаваньня. Польшча, у аблічэньях баль-
шавікоў, не павінна мець маналітнасьці і Магчымасці на
нутраную кансалідацыю. Для гэтага неадкладна праслоіць яе
густым радам сваіх апорных пунктаў, у структуры нацыяналь-
ных антаганізмаў. На гэту ролю і прадугледжаны эшалёны
перасяленцаў.

Нямецкі рэванш, у выпадку яго узьняцця, наткнецца на
невыгадныя для сябе палітычныя труднасьці, спаткаўши на
некалі пакіненых сваіх землях новых пасяленцаў - беларусаў
і украінцаў, да якіх лёгіка накажа адменныя адносіны, як
да асаджаных паліякаў.

Уся сучасная акцыя перасяленства выглядае на акцыю
закідваньня "гаручага"/калі не на "вагонь" то на зачаджа-
ніне палітычнай атмасфэры./ Беларус у гэтым сплёнце палітыч-
ных бальшавіцкіх камбінацый выкарыстоўваеца бальшавіко-
мі як іх снарадзье.

Бальшавіцкая беларуская прэса не падае прычынаў знайходжаньня на "Земях Одзысканых" беларускіх масаў і не абмовілася ані адным словам, што на тэрыторыі Пруса, з першых дзён запанаваньня там бальшавікоў перакінены туды масы беларусаў і украінцаў. Не успамінае аб гэтым і Менск.

У адказ на усе гэтыя сплёты і пераплёты беларус мае у души адно жаданьне каб пакінулі яго у супакоі на сваёй тэрыторыі. А як ён будзе даваць сабе рады, гэта дзела высілку самога народу. Беларус ужо дарослы і дастаткова акрэплы, каб скінуць з сябе няпрошаную апеку. Прыяцелям у вызвольных беларускіх высілках лічыцца той, хто гэтым нашым імкненіям не перашкаджае.

КАНЕЦ

З БЕЛАРУСКА ГАЖДЦЬЦЯ

Паміж 12 і 28 студзеня г.г., Прэзыдэнт БЦР Праф. Р. Астроўскі адведаў Нямеччыну, дзе у Мюнхене, Штуттарце, Боне, Кёльне і Дюсэльдорфе спаткаўся з беларусамі, пражывавучымі у Нямеччыне сябрамі БЦР і яе супрацоўнікамі.

13-га студзеня Прэзыдэнт, выконваючы даручэнныі 15-га Пленуму БЦР, у Боне правёў даўжэйшую гутарку з Архіепіскапам Філафеем у справе стабілізацыі Беларускай Аўтакефальнай царквы.

17-га студзеня Праф. Р. Астроўскі прыймаў удзел у паседжаньні цэнтральнага К-ту Антыбальшавіцкага Блоку Народаў у Мюнхене і м'еў там даклад аб сваёй паездцы па США.

18-га студзеня, супольна з плямяннікам нябoшчыка Ю. Сабалеўскага гасп. Язэпам Забаўскім, Прэзыдэнт БЦР наведаў могільнік у Фэльдмохінг, дзе знайходзіцца магіла нябoшчыка, складаючы на яе букет жывых кветак з беларускіх нацыянальных колераў.

Ад 19-га да 22-га студзеня Прэзыдэнт БЦР канфэраваў з сябрамі БЦР і дапамаговага Беларускага К-ту у Штуттарце, разглядаючы усебокава пытаньні бягучae працы БЦР у Нямеччыне.

Ад 23-га да 27-га студзеня Праф. Р. Астроўскі адведаў прадстаўнікоў нямецкага ураду, парушаючы з імі пытаньне дапамогі урадовых дзейнікаў для беларускай эміграцыі у Нямеччыне.

28-га студзеня Прэзыдэнт БЦР вярнуўся назад у Лёндан, дзе, карыстаючыся з прысутнасці Прэзыдэнта АБН гасп. Я. Стэцько, склікаў на 2-га лютага сход мясцовага к-ту АБН.

40-ВЯЛІКАЯ УГОДКА АБВЕШЧАНЬНЯ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ УКРАІНЫ.

2-га лютага г.г. у салі Таўн Голл Гаммэрсміт, -Лёндан, Украінская калёнія гэтага гораду урачыста абходзіла 40-ыя угодкі абвешчаньня Украіны.

Акадэмія, прысьвеченая гэтаму вялікаму дню для украінцаў, была зладжана трывма украінскімі арганізацыямі: СУБ, СУМ і ОбВУ.

На пачатку украінскі мужчынскі хор аддзелу СУБ-у у Ко-
вэнты адсыпваў песню "Зазяла сонца залатое"- муз. Недільского, наступна урачыстую акадэмію адчыніў, кароткаю, зъястоўнаю патрыятычную прамоваю Праф. Д. Левіцкі.

Пасля, з прывітаннем выступіў дэпутат Ангельская Парламэнту Мр. Вільям Тілінг, які, выказваючы спачуванье украінскаму народу у ягонай барацьбе за сваю незалежнасць, зазначыў, што ён, як ірляндзец, вельмі добра разумее 40-кагадовую барацьбу украінскага народу супроты расейска-балшавіцкага імперыялізму, бо ж у ягонай сям'і аж трох пакаленій змушаны былі жыць на чужыні, працягваючы барацьбу за волю ірляндзкага народу.

Наступна, ад імя Беларускай Цэнтральнай Рады і з даручэніем цэнтральнага К-ту Антыбалшавіцкага Блёку Народаў прывітаў прысутных Прэзыдэнт Беларускай Цэнтральнай Рады Праф. Р. Астроўскі, жадаючы украінскому народу як найхутчэйшага зъдзейсьнення яго лятуценіяў аб вольнай, саборнай, сувэрэнай Украіне. Заклікаючы прысутных да як найінтунейшай барацьбы за вызваленіе Украіны, Праф. Астроўскі між іншымі сказаў: "Пачатак змаганню украінскага народу за сваю дзяржаўную незалежнасць палахылі 40 год таму Вашы маладыя Украінскія героі пад ст. Круты і амаль усе згінулі, каб жыла бацькаушчына. Няхай-жа, пралітая імі кров паслужыць Вам тым съвятым сымбалем, які налоўніць Вашы сэрцы новай энэргіяй і загартаванацца для працягвання распачатае імі барацьбы за волю народаў аж да пераможнага канца."

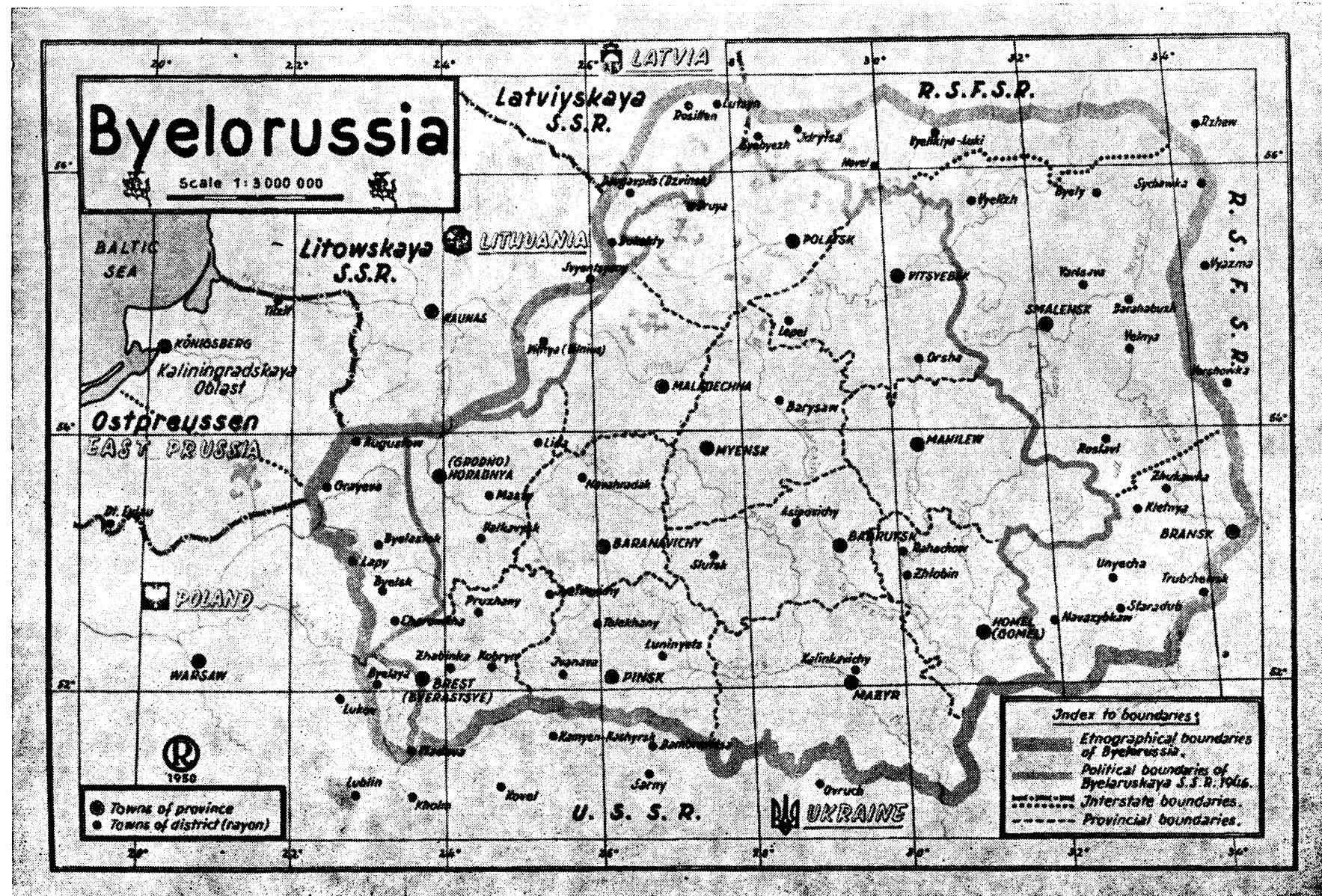
Пасля гэтага, сот. М. Білы-Карпынец прачытаў па украінску рефэрэт на тэму дня, а на заканчэніе адбылася мас-такая частка: съпевы і дэкламацыі.

Прысутны

ЦАНА ЧАСОНІСУ "АБ' ЕДНАНЬНЕ" ЗА №.

У Вяліка-Брытаніі 1 шылінг	У Аустраліі 1/6 пэнс
У США і Канадзе 30 цэнтаў	У Нямеччыне 60 фэнігаў

"РЭДАГУЕ ГАЛОУНАЯ УПРАВА ХАБР У ЛЕНДАНЕ"

UNITED CHRISTIAN BYELORUSSIAN WORKERS IN GREAT BRITAIN
 57, Cathnor Road, London, W. 12. Tel.: SHE-8440